

ظاهر دیوانچگی

13-09-2011

خدا حافظ لیلا!

آخر ماه آگوست 2011 خبر رسید که لیلا نیز مرد! لیلا ولی شکور، لیلای شهر های آفتاب زده ی جنوب فرانسه، لیلای اتحادیه افغان های مقیم فرانسه (اوگف)، لیلای مجنون های آزادی، آوارگی، سرگشتنگی- استواری و مقاومت.

« بر در و دیوار خانه سایه‌ای از غم نشسته نیست لیلا...رفت لیلا...»

کارو

لیلا با موهای سیاه بلند اش، با دل از پر رنج ، لبی خندان داشت. زنی لبریز از راز و نیاز، از ساعت ها صحبت با دوستان لذت می برد. حساس و با احساس، خوش می گفت و خوش می شنفت.

عاشق شعر و آواز بود و به خوانش هر شعری چشمانش نمناک میشد و بعد گریه ی جانانه سر میداد. لیلا مهریان و مهمان نواز بود. از هر آشنائی تازه ی لذت می برد و آنرا به فال نیک می گرفت. سالیان دور دوستانی از اتحادیه عمومی افغان های خارج از کشور با لیلا آشنا شده بودند و همواره در هر فرصت سراغ لیلا را می گرفتند و سلامی گرم برایش تقدیم می کردند.

لیلا در اوج وحشت روس ها، بنیاد گرایان، قاتلان زندگی و شعر در کنار دل باختگان آزادی و اندیشه چون شیر غرید. از تحديد ها و بد گوئی ها بی مبنای هراسی نداشت. بعنوان زنی آزاده در عرصه پیکار و آزادمنشی خاطرات بس گرامی بر دل ها بیادگار گذاشت. چنانکه او بعنوان زن دلیر و مقاوم در گستره ی تاریخ مبارزات افغانان در سر زمین های هجرت زده ی فرانسه، شمعی افروخت که هر تند بادی توان خاموشی اش را نخواهد داشت.

لیلا از جنس زنان سوریده ، آزاده و مبارز بود. صدایش را رسما و رها بلند می کرد و به سر هیچ زور گوئی ری نمی زد. او از معرفت قابل ستایشی بر خوردار بود. زنی با عشق عمیق به افغانستان و مردم اش، همین طور زنی از طراز فرامرزان بود. روزی کامره اش را بر شانه می کرد و راهی دست ها سوزان افريقا میشد تا از غروب سرزمین سیاهان فلم برداری کند. روز دیگر سرگشته‌ی تاکستان‌های جنوب میشد، تا شعر پینه دستان زن افغانستان را با می سرزمین‌های دور گلگون کند.

شعر می گفت، نقاشی می کرد، فیلم می ساخت، عکاسی میکرد . زندگی اش با هنر درآمیخته بود. از دنیا هنر صدای آزادی و انسانی را آواز می کرد.

در اوایل سال های 80، سالهای ترور و وحشت که تداومش مغز استخوان مردم را سوختانده است، در ادامه تلاش‌های همیشگی اش، فیلمی از افغانستان زخمی ساخت و نامش را گذاشت : «**بزرگ همچو کوه** ». او از کوه تصویری از هندوکش داشت که در راستای تاریخ کشورش کمر هر مت加وز را شکستانده است.

зорگویانی چی از جنس حزب اسلامی، چی کور و کنه اندیشان خود فروش و همین طور حاکمان جبار آن زمان که بر هر سخنوری دهن بند میزند و صداها را نابود می کرند؛ لیلا از جمله زنانی بود که در کنار مردان استوار و پای بر جا مقاومت می کرد. سروش آزادی بود. آزادی در بُد وسیع واژه، رهایی زن، رهایی مردم ، سکشتن طلس تابیعت، اسقلال افغانستان از یوغ تسلط جویان و سر انجام زندگی بهتر برای همگان.

سال های 80 سال های شور و مبارزه ، سال های همبستگی و سال های دشوار، لیلا در کنار کسانی ایستاد که برای بروون از رفت از سر خورده‌ها پرسش های را مطرح می کردند تا جنبش بدان پاسخ گوی باشد. این پرسش‌ها چی سیاسی و فلسفی خواه و ناخواه مورد نکوهش روحیه حاکم قرار می گرفت. چنانکه امکان مطرح کردن کوچکترین سوالی را برای انسان جامعه افغانستان نمی داد. پرسش‌ها معمولی ولی اساسی بنظر میرسیدند : چشم انداز جنبش چیست؟ بکجا می رویم؟ در جنبش ضد روس، آیا کمک بلاعوض وجود دارد؟ سیستم اقتصادی مسلط بر جهان خواهان شکوفاهمی افغانستان است؟ در مبارزه علیه روس‌ها می باید تسليم سیاست‌های سلط‌جويانه قدرت‌های بزرگ شد؟ چرا رسانه‌ها از مطرح کردن بینش و عمرکرد بنیادگرایان چشم پوشی می کنند؟ چرا مبارزه علیه آدم‌کشی‌ها و فرهنگ‌کشی‌های احزاب و گروه‌های بنیاد گرا به باد استهزا گرفته میشود؟ در مبارزه علیه خلق و پرچم خواهان چی نوع یک جامعه‌ی هستیم؟ و ده‌ها چرا های دیگر که نمودی از تعالی فرهنگی و بینش بخشی از روشنفکران افغانستان بود. هر چند با گذشت روزگار در می‌یابیم که : لحن ایکه بکار میرفت باب سلیقه‌های آن وقت نبود و گاه بر روحیه‌ها به سختی تطابقت داشت. قدر مسلم این است که برخی ازین سوالاتی هنوز که هنوز است مطرح اند و نسل جوان در پاسخ گوئی بدآن‌ها تقلا خواهد کرد. باری، در کنار مبارزه علیه دولت

دست نشانده در افغانستان، کوشش به پاسخی بین سوالات، میتوانست زمینه ساز فضای دیموکراسی و تقدیر انتقادی نزد جوانان باشد. همین گونه قدمی برای حل مسله‌ی پیچیده افغانستان.

لیلا در صفر مقدم، آهنین بنظر می‌رسید. شعور پیشتر از را بر تاریکی و عقب گرانی اعلام می‌کرد. پر کار و صادق بود.

با مرگ لیلا، برگ دیگری از گذشته‌ی ما با بی‌رحمی ورق خورد! لیلا را بیاد داریم و یادش را در خاطره‌های خود زنده نگاه می‌داریم.

مرگ لیلا

دشت تنها بود و من تنها
سرشک شور من تنها
و تنها دور از من ... دور.. خیلی
لیلا... عشق من تنها
باد می‌پیچید بر دامان صحراء
موج می‌زد... موج می‌زد
دامن صحراء هماره اشک می‌بارید بر قلب
وقلبم زیر باران سرشکش چنگ می‌زد
... وز فضایی دور ناقوس کلیسا زنگ می‌زد
زنگ می‌زد نعره می‌زد
آخ لیلا .. آخ لیلا

در سکوت دشت ناگه

رفت از دامان عقلم مرغ هوشم

رفت...پر زد...رفت وانگه

ناله‌ی سرد شبانگاهی فرو‌غلتید در گوشم

و قلبم ریخت... قلبم ریخت از فریاد آن ناله

شباهنگ سیهدل نعره می‌زد

رفت لیلا...رفت لیلا

مات و سرگردان قدم برداشتم

برداشتم...رفتم سراغش...

آه...کاش هرگز نمی‌دیدم...نمی‌دیدم

خرمن دوران هستی بی صدا بر باد رفته

نغمه‌های عشق و مستی بی‌صدا از یاد رفته

کوچه ساکت خانه ساکت

بر در و دیوار خانه سایه‌ای از غم نشسته

نیست لیلا...رفت لیلا

ساز ناز نغمه‌پرداز تمنایش شکسته...

درب بسته...

گیج و سرگردان با تردید و خسته

در زدم... در باز شد

ای‌وای برموج سیاهی اشک دیدم...مرگ دیدم

اشک‌های مرگ و مرگ اشکهای گرم دیدم

بر لب تابوت سردی مادر لیلا لمیده

پشت او خرد و خمیده

گونه‌هایش غرق دریایی از اشک رمیده

رنگ عشق و زندگی از روی زیباییش پریده

با نگاهی و حشت انگیز و سراپا حسرت و مات و دریده

گفت: «کارو... آخ کارو...

مُرد لیلا

«مُرد لیلا...»

شعر از کارو

عکس از اینترنت